

Lessen uit het IMPULS-traject

25 juni 2026

Impuls-traject

- **Collectieve subsidieaanvraag onder penvoerderschap van het Deltaplan Biodiversiteitsherstel** voor het aanleggen van GBDA door **heel Nederland**
- Uitgevoerd in **twee tranches** (van 9 en 18 projecten)

Doelen:

- 1) **realiseren** van meer groenblauwe dooradering (richting 10%) én
- 2) **leren** hoe dit snel en grootschalig kan worden opgeschaald

Gebiedsproces belangrijk toetsingscriterium → *“Er is goede samenwerking en communicatie tussen grondeigenaren, beheerders en expertises, en een gemeenschappelijke opgave voor het gebied.”*

- Tranche I is eind 2025 afgerond. Tijd om de balans op te maken.

Feiten en cijfers

- Meer dan vijftig aangemelde projecten, waar van er 27 doorgaan konden vinden
- Voor meer dan 10,5 miljoen aan landschapselementen aangelegd, waarvan 3,5 voor tranche I

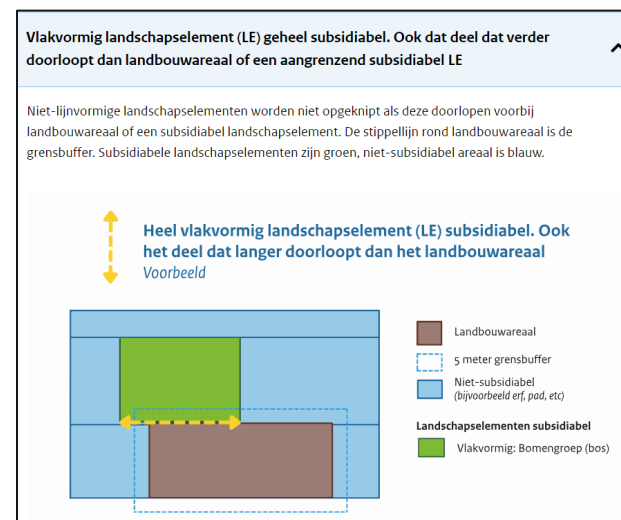
Opbrengst van Trache I:

- **160km lijnvormige** waarvan 30km houtwallen, 55km heggen, 50km struweelranden en 2km natuurvriendelijke oevers
- **62ha vlakvormige houtige elementen** waarvan 15ha bosjes wn 23ha hoogstamboomgaarden
- **90+ poelen**

Geleerde lessen

Gebruik duidelijke kaders en normkosten

- **Vrijheid in projectvoorstellen**
 - Minder afhankelijk van gedetailleerde onderbouwing
 - Flexibiliteit in de uitvoering
- **Resultaatgerichte verantwoording**
 - Minder administratieve lasten
 - Snellere afronding, meer focus op impact

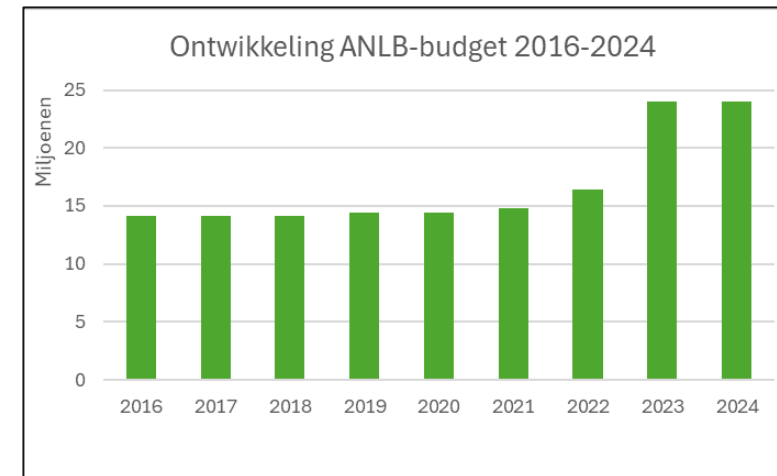
De kracht van regionale partijen

- **Bekend aanspreekpunt**
 - Genieten vertrouwen van potentiële deelnemers
 - Snellere en efficiëntere uitvoering
- **Kennis van lokale regelingen, landschap en opgaven**
 - Inspelen op verschillende lokale wensen en behoeften
 - Samenwerking en continuïteit

Er is grote behoefte aan continuïteit

- **Continue expertise nodig voor kwaliteit**
 - Tijdelijke projecten geven piekbelasting bij experts
 - Meerjarige financiering borgt duurzame inzet personeel
- **Kwekers plannen hun productie vooruit**
 - Inspelen op wisselende vraag is lastig
 - Stabiele vraag verbeterd aanbod plantmateriaal
- **Werving deelnemers kost tijd**
 - Opbouw stopt zonder perspectief
 - Doorlopende aanpak vergroot bereik

Van IMPULS naar structurele beweging

- **Duidelijke kaders zijn essentieel**

Door heldere kaders en eisen te combineren met vaste normbedragen, worden regelingen voor de aanleg van GBDA flexibeler en minder belastend qua verantwoording. Het Rijk kan hierin een belangrijke kaderstellende rol vervullen.

- **Regionale samenwerking is de sleutel tot succes.**

Partijen in de regio brengen gebiedskennis, netwerken en vertrouwen samen en zorgen voor een aanpak die werkt in de praktijk. Samen werken aan GBDA draagt bovendien bij aan de verbinding tussen deze partijen. Daarom zouden regionale partijen een centrale rol moeten krijgen bij het aanleggen van GBDA.

- **Zonder continuïteit blijft impact tijdelijk.**

Samenwerking, beschikbaarheid van middelen en werving vragen om een meerjarige aanpak om echt te kunnen opschalen. Hiervoor zijn structurele (financieel) investeren en een duidelijke stip op de horizon noodzakelijk.